

دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد
دفتر توسعه آموزش دانشکده پرستاری و مامایی

**شیوه نامه داخلی طرح و برنامه ریزی درسی
دانشکده پرستاری و مامایی**

مقدمه :

از مهمترین مولفه های نظام آموزش عالی کشور، برنامه های درسی است. طراحی و اجرای هر چه بهتر طرح دوره و طرح درس دو مؤلفه اساسی در تحقق اهداف آموزش عالی است. از آنجا که یکی از رسالت های دانشگاه به ثمر رساندن برنامه های درسی طراحی شده می باشد، لذا ضروری است تا با یاری گرفتن از کلیه امکانات موجود و علم روز فعالیت هایی که در فرایند یادگیری و یاددهی سهیم هستند را هدایت نمود. به منظور تسهیل اجرای مدیریت برنامه ریزی درسی، کمیته برنامه ریزی درسی دفتر توسعه آموزش دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد تشکیل شده است.

این کمیته متشکل از معاون محترم آموزشی دانشکده، مسئول EDO، مدیران محترم گروه های آموزشی پرستاری، مامایی و اتاق عمل و همچنین حداقل یک نفر عضو هیأت علمی از هرکدام از گروه های آموزشی (به جز افراد ذکر شده) می باشد.

شرح وظایف کمیته برنامه ریزی درسی

بر اساس آخرین مصوبه مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت بهداشت مورخ آبانماه ۱۴۰۲ شرح وظایف این کمیته به شرح ذیل می باشد:

- ۱- همکاری با مرکز مطالعات در طراحی نظام مدیریت برنامه های درسی برای برنامه های در حال اجرا
- ۲- تدوین، پایش و نظارت بر شیوه نامه های مدیریت برنامه ریزی درسی شامل روش های یاددهی- یادگیری، سازماندهی محتوا، استراتژی های آموزشی، طرح دوره و طرح درس در کلیه عرصه های آموزشی و ارزشیابی
- ۳- همکاری برای ارتقاء کیفیت آموزش های ارائه شده در کلیه عرصه های آموزش اعم از مرکز مهارت بالینی، مرکز آموزش مجازی، آموزش مداوم و...
- ۴- ارائه مشاوره و مشارکت در تدوین و بازنگری برنامه های درسی
- ۵- نظارت بر بکارگیری روش های یادگیری فعال در عرصه های آموزشی مرتبط

علاوه بر موارد قید شده درخواست رشته جدید و یا گرایش های تخصصی در زمینه رشته های موجود در دانشکده و پیگیری های مربوط به آن از وظایف این کمیته می باشد.

۱- نظارت بر طرح دوره و طرح درس واحد های درسی

یکی از وظایف کمیته برنامه ریزی درسی داوری طرح درس های ارائه شده جهت بارگذاری بر روی سایت دانشکده می باشد.

۲- داوری طرح درس و کسب مجوز جهت بارگذاری در سایت دانشکده

در هر نیمسال طرح درس تدوین شده توسط اعضای هیأت علمی (بر اساس پیوست شماره یک) ترجیحا یک هفته قبل از شروع ترم برای کلیه دروس (نظری، علمی، کارآموزی، آزمایشگاهی) توسط مدیر گروه به مسئول کمیته برنامه ریزی درسی هر دانشکده ارسال می شود. طرح درسها در این کمیته بر اساس فرم پیوست شماره ۳ و ۴ مورد ارزیابی قرار گرفته و در صورت رعایت کلیه موارد روی سایت دانشکده بارگذاری می شود. در صورت نیاز به اصلاح گزارش چک لیست و موارد آن به اطلاع مدرس درس رسانده شده و پس از اصلاح، مجدداً به کمیته ارسال می شود. ارزیابی مجدد صورت گرفته و در صورت کامل بودن بر روی سایت بارگذاری می شود. گزارش مکتوب طرح درسها توسط اعضاء کمیته ارزیابی درسی به اطلاع معاون آموزشی دانشکده خواهد رسید و قسمت طرح درس سایت توسط ایشان مورد نظارت مجدد قرار خواهد گرفت.

نحوه نظارت بر اجرای طرح درس

در طی برگزاری جلسات توسط مسئول کمیته برنامه ریزی درسی دانشکده با نمایندگان دانشجویان، در خصوص نحوه اجرای طرح درس، تکالیف ارائه شده، جزوات ارائه شده توسط مدرس، سوالاتی پرسیده می شود و میزان اجرای طرح درس ارائه شده مورد ارزیابی قرار می گیرد. موارد دارای مغایرت به اطلاع مدرس و مدیر گروه رسانده شده و در ترم بعد مورد ارزیابی مجدد قرار می گیرد.

۳- فرآیند بازنگری سرفصل دروس

بسته های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی به منظور ارتقای پاسخگویی نظام سلامت به نیازهای جامعه و تامین منابع انسانی مورد نیاز این نظام در حوزه معاونت آموزشی تدوین و الگوی اجرایی سازبان نیز جهت بهره برداری از ظرفیت های بومی و پاسخگویی به نیازهای مناطق مختلف کشور در قالب سند آمایش سرزمینی تهیه گردیده است. همچنین با عنایت به گسترده گی کشور ایران، تفاوت های بومی در شیوع بیماریها و ملاحظات سلامت در استانها، گوناگونی ترکیبات جمعیتی و توجه به تنوع فرهنگی و اقلیمی موجود در مناطق مختلف کشور از جمله مقوله های مهمی است که باید به منظور اعتلای

پاسخگویی به نیازهای هموطنان عزیز در آموزش پزشکی مد نظر قرار گیرد و محتوای درسی گروه های علوم پزشکی با نیازهای موجود در هر منطقه متناسب گردد.

در همین راستا علاوه بر اجرای مفاد دستورالعمل واگذاری اختیار بر نامه ریزی درسی به دانشگاههای علوم پزشکی دارای هیات ممیزه و فاقد هیات ممیزه موضوع اختیار تغییر در محتوای برنامه های آموزشی بر اساس نیازهای سلامت هر منطقه در شست و دومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مطرح و مورد تایید قرار گرفت. طبق این دستورالعمل اختیار تغییر در محتوای برنامه های آموزشی مبتنی بر نیاز های سلامت منطقه، تا سقف ۲۰٪ ریوس مطالب هر درس (به غیر از دروس عمومی)، با تصویب شورای آموزش دانشگاه مربوطه و تایید دبیر خانه کلان منطقه آمایشی به دانشگاههای مجری برنامه ها واگذار گردد. بر این اساس خواهشمند است فرم پیوست شماره ۵ تکمیل و ارسال گردد.

۴- فرایند تدوین رشته/ گرایش جدید (طراحی کوریکولوم)

در صورت مصوب بودن رشته، گروه درخواست خود را به معاونت آموزشی دانشکده ارایه کرده و در صورت تایید در شورای آموزشی دانشکده، فرم های مربوطه "فرم درخواست رشته وزارت بهداشت" و یا "فرم درخواست رشته وزارت علوم" تکمیل شده و همراه با صورتجلسه شورای آموزشی دانشکده و یک نسخه از کوریکولوم رشته به مرکز توسعه آموزش ارسال و در شورای آموزش دانشگاه مورد ارزیابی قرار می گیرد، در صورت تایید صورتجلسه همراه با فرمها و کوریکولوم به سازمان مرکزی و وزارت بهداشت علوم ارسال می شود.

در خصوص رشته های غیر مصوب، پس از تشکیل کمیته تخصصی در دانشکده و تدوین کوریکولوم، "فرم ضرورت سنجی وزارت بهداشت" تکمیل شده و پس از تایید شورای آموزشی دانشکده به مرکز توسعه آموزش ارسال و در کمیته تخصصی که شامل سه داور متخصص در رشته است مورد ارزیابی قرار می گیرد. در صورت تایید صورتجلسه کمیته تخصصی در معاونت آموزشی دانشگاه مطرح شده و در صورت موافقت موارد به سازمان مرکزی و وزارت بهداشت/ علوم ارسال می شود. در صورت موافقت، مراتب به اطلاع دانشکده و گروه رسانده می شود. مسوولیت اصلی پیگیری تاسیس رشته ها دفتر تاسیس رشته مستقر در مرکز مطالعات و توسعه آموزش می باشد و کمیته های برنامه ریزی درسی در خصوص تدوین کوریکولوم آنها مشارکت لازم را خواهند نمود.

۵- تدوین درسنامه (جزوه آموزشی)

در خصوص دانشجویان کلیه مقاطع تحصیلی در صورتی که منابع درسی مشخصی در مورد درس یا دروسی وجود نداشته باشد، گروه های آموزشی، می توانند برای رفع مشکلات مربوط به مطالعه درس توسط دانشجویان درسنامه تدوین نمایند. در این خصوص توجه به نکات زیر حایز اهمیت است:

- در صورتی که برای درس، منابع مشخص در دسترس وجود نداشته باشد، نیازی به تدوین درسنامه وجود ندارد مگر آنکه ضرورت آن در شورای آموزشی دانشکده مورد بررسی قرار گرفته و تایید شود.
- در خصوص ضرورت تدوین درسنامه، نیاز به موافقت شورای آموزشی دانشکده وجود دارد. بدین منظور باید "فرم تهیه درسنامه" تکمیل شده و توسط مدیر گروه و نویسنده مسئول امضاء شده باشد.
- باید درسنامه براساس فصل مصوب وزارت بهداشت/ وزارت علوم تدوین شده و از منابع پیشنهادی در کوریکولوم استفاده شده باشد.
- ترجیحا نویسندگان به مدت ۲ نیمسال تحصیلی درس را ارایه کرده باشند.
- درسنامه تدوین شده پوشش دهنده محتوا و ساعت (تعداد واحد درسی) باشد.
- دست کم ۸۰٪ سوالات پایان ترم از درسنامه استخراج شود.

مقطع و رشته تحصیلی:

عنوان درس:

ردیف	اجزاء و عناوین طرح درس موارد زیر در طرح درس قید شده است:	کامل	نیاز به اصلاح دارد	توضیحات
۱	نام درس			
۲	رشته و مقطع تحصیلی			
۳	تعداد و نوع واحد			
۴	دروس پیش نیاز واحد درسی			
۵	زمان ارائه درس (روز ، ساعت، نیمسال تحصیلی)			
۶	اهداف کلی درس منطبق با کوریکولوم			
۷	اهداف اختصاصی منطبق با کوریکولوم			
۸	نوع حیطة ها در اهداف اختصاصی			
۹	نوع و چگونگی فعالیت استاد			
۱۰	نوع و چگونگی فعالیت دانشجو			
۱۱	تکالیف دانشجو			
۱۲	شیوه تدریس			
۱۳	نوع رسانه های کمک آموزشی مورد استفاده			
۱۴	منابع جهت مطالعه			
۱۵	روش و چگونگی ارزیابی دانشجو (تراکمی- تکوینی)			
۱۶	زمان و بارم آزمون میان دوره			
۱۷	زمان و بارم آزمون پایان ترم			
۱۸	مشخص بودن مقررات کلاسی و انتظارات از دانشجو			
۱۹	تنظیم تعداد جلسات بر اساس تعداد واحد درسی			
۲۰	ضمیمه بودن جدول زمانبندی تکمیل شده درس			

امضاء مسئول دفتر توسعه آموزش دانشکده نام و نام خانوادگی	امضا ارزیابی کننده (عضو کمیته برنامه ریزی درسی) نام و نام خانوادگی	امضاء مدیر گروه نام و نام خانوادگی
تاریخ:	تاریخ:	تاریخ:

فرم انطباق طرح درس با کوریکولوم^۱

نام درس:	نوع درس و میزان واحد:	گروه آموزشی:
کد درس:	تئوری:	رشته:
محل برگزاری دوره	تئوری-عملی: کارآموزی: آزمایشگاهی:	مقطع تحصیلی:
مسئول درس:		
مدرسین:		

ردیف	اجزاء	انطباق
۱	تعداد جلسات طراحی شده	با کوریکولوم رشته انطباق دارد؟ بله ☐ خیر ☐ توضیحات:
۲	هدف کلی درس	با کوریکولوم رشته انطباق دارد؟ بله ☐ خیر ☐ توضیحات:
۳	شرح درس	با کوریکولوم رشته انطباق دارد؟ بله ☐ خیر ☐ توضیحات:
۴	محتوای درس در طرح درس	با کوریکولوم رشته انطباق دارد؟ بله ☐ خیر ☐ توضیحات:
۵	محتوای درس در طرح دوره	با کوریکولوم رشته انطباق دارد؟ بله ☐ خیر ☐ توضیحات:
۶	منابع درس	با کوریکولوم رشته انطباق دارد؟ بله ☐ خیر ☐ توضیحات:

^۱ - فرم انطباق طرح درس با کوریکولوم ، فرم تصویب شده مرکز مطالعات توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد تهران می باشد.

۷	روش تدریس	با کوریکولوم رشته انطباق دارد؟ بله ☐ خیر ☐ توضیحات:
۸	نحوه ارزشیابی دانشجو	با کوریکولوم رشته انطباق دارد؟ بله ☐ خیر ☐ توضیحات:
۹	گپ/همپوشانی موضوع در کوریکولوم	آیا نقص محتوا در کوریکولوم وجود دارد؟ در چه مبحثی؟ آیا محتوای تکراری در این درس وجود دارد؟ با کدام درس یا دروس مشابه است؟ آیا بخشی از محتوا را به دلیل تکرار شدن در درس دیگر حذف کرده اید؟ کدام بخش؟

لیست موارد غیر منطبق با کوریکولوم به صورت خلاصه:

۱-

۲-

افراد حاضر در جلسه:

۱-

۲

نام و نام خانوادگی مسئول کمیته برنامه ریزی درسی:

امضاء:

تاریخ: